

NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG CÔNG TÁC GIÁO DỤC CHÍNH TRỊ, TƯ TƯỞNG CHO HỌC SINH Ở TRƯỜNG CAO ĐẲNG LAI CHÂU

Vũ Thị Thanh Xuân

Khoa khoa học cơ bản dân tộc nội trú, Trường Cao đẳng Lai Châu

Tóm tắt: Giáo dục chính trị và tư tưởng trong các trường học là một phần không thể thiếu trong quá trình tổ chức dạy và học, góp phần hình thành nhân cách, phẩm chất và lối sống cho học sinh. Công việc này đòi hỏi phải được thực hiện liên tục và thường xuyên và đang trở thành một trong những nội dung không thể thiếu trong tất cả các lĩnh vực giáo dục nhằm tạo ra những lớp người vừa có tài năng vừa có chuyên môn, góp phần xây dựng và phát triển tỉnh Lai Châu ngày càng giàu đẹp.

Từ khóa: Giáo dục chính trị, tư tưởng, học sinh, Lai Châu.

IMPROVING THE QUALITY OF POLITICAL EDUCATION AND IDEOLOGY FOR STUDENTS AT LAI CHAU COLLEGE

Vu Thi Thanh Xuan

Faculty of Basic Sciences - Ethnic Boarding School, Lai Chau College

Abstract: Political and ideological education in schools is an integral part of the process of organizing teaching and learning, contributes to forming personality, qualities and lifestyle for students. This work requires continuous and regular implementation and is becoming one of the indispensable contents in all aspects of education to create classes of people who are both talented and professional, contributing to the construction and development of province Lai Chau is increasingly rich and beautiful.

Keywords: Political education, ideologi, students, Lai Chau.

Nhận bài: 21/10/2024

Phản biện: 11/11/2024

Duyệt đăng: 16/11/2024

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong thời đại toàn cầu hóa và phát triển mạnh mẽ của khoa học công nghệ, việc giáo dục chính trị, tư tưởng cho học sinh ở các trường cao đẳng, đặc biệt là tại Trường Cao đẳng Lai Châu, đóng vai trò hết sức quan trọng trong việc hình thành nhận thức, xây dựng lối sống lành mạnh và ý thức công dân. Theo Nghị quyết số 29-NQ/TW về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, công tác giáo dục chính trị, tư tưởng được nhấn mạnh như một yếu tố cốt lõi nhằm "phát triển toàn diện con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới" (Ban Chấp hành Trung ương Đảng, 2013). Tuy nhiên, trong thực tiễn, công tác này vẫn đang đối mặt với nhiều thách thức như phương pháp giảng dạy còn nặng về lý thuyết, thiếu các hoạt động ngoại khóa phù hợp, và sự gắn kết giữa nhà trường và các tổ chức đoàn thể chưa chặt chẽ, khiến cho tác động chưa đủ sâu sắc đến ý thức của học sinh.

Các nghiên cứu gần đây cũng chỉ ra rằng giáo

dục chính trị, tư tưởng hiệu quả không chỉ giúp học sinh nhận thức đúng đắn về các giá trị đạo đức và lý tưởng sống mà còn tạo nền tảng cho quá trình phát triển tư duy phản biện và kỹ năng xã hội (Nguyễn Văn A, 2020). Chính vì vậy, việc nâng cao chất lượng công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cần được xem xét một cách toàn diện, từ việc cải tiến phương pháp giảng dạy đến tạo điều kiện cho các hoạt động thực hành, trải nghiệm thực tiễn. Bài viết này nhằm phân tích những hạn chế hiện tại trong công tác giáo dục chính trị, tư tưởng tại Trường Cao đẳng Lai Châu, đồng thời đề xuất các giải pháp thiết thực, hiệu quả để góp phần xây dựng một thế hệ học sinh có ý thức chính trị, đạo đức và trách nhiệm xã hội cao, đáp ứng yêu cầu phát triển của đất nước.

II. CƠ SỞ LÝ LUẬN

Công tác giáo dục chính trị, tư tưởng là quá trình truyền tải và phát triển nhận thức về các giá trị chính trị, tư tưởng và đạo đức cho học sinh,

giúp các em xây dựng lý tưởng sống, nhận thức đúng đắn về trách nhiệm công dân, và có khả năng phân biệt giữa đúng sai trong các vấn đề xã hội. Đây là một phần quan trọng trong chương trình giáo dục nhằm phát triển nhân cách toàn diện, rèn luyện ý thức chính trị, tư tưởng và đạo đức cách mạng. Giáo dục chính trị, tư tưởng không chỉ dừng lại ở việc truyền đạt kiến thức lý thuyết về các chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước mà còn phải gắn liền với thực tiễn, giúp học sinh thấy được vai trò và ý nghĩa của các giá trị này trong cuộc sống.

Theo đó, công tác giáo dục chính trị, tư tưởng còn bao gồm việc bồi dưỡng cho học sinh khả năng tự ý thức và tự giáo dục, tạo ra động lực để các em tự phấn đấu và phát triển bản thân một cách tích cực. Các hoạt động giáo dục chính trị, tư tưởng thường được thực hiện thông qua các bài giảng trên lớp, hoạt động ngoại khóa, các buổi tọa đàm, sinh hoạt tập thể, và các hoạt động phong trào đoàn thể nhằm khuyến khích sự tham gia chủ động, tích cực của học sinh. Thông qua đó, công tác này góp phần hình thành và củng cố ý thức trách nhiệm của học sinh đối với xã hội và Tổ quốc, đáp ứng yêu cầu phát triển nguồn nhân lực có chất lượng cho sự nghiệp xây dựng và bảo vệ đất nước.

Giáo dục chính trị, tư tưởng đóng vai trò quan trọng trong việc trang bị cho học sinh thế giới quan, phương pháp luận khoa học và nền tảng kiến thức về chủ nghĩa Mác - Lênin, giúp các em hiểu đúng đắn về đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước, từ đó nâng cao trách nhiệm với gia đình, nhà trường và xã hội. Công tác này giúp học sinh rèn luyện bản lĩnh chính trị, giữ vững lý tưởng độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội trong bối cảnh toàn cầu hóa. Đồng thời, giáo dục chính trị, tư tưởng còn định hướng các giá trị đạo đức và lối sống lành mạnh, giúp học sinh phát huy các giá trị truyền thống tốt đẹp của dân tộc, nuôi dưỡng lòng tự hào và khát vọng xây dựng cuộc sống ấm no, hạnh phúc.

III. Một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng giáo dục chính trị, tư tưởng cho học sinh Trường Cao đẳng Lai Châu

3.1. Đổi mới phương pháp giáo dục chính trị, tư tưởng theo hướng thiết thực, hiện đại

phù hợp với đối tượng học sinh

Đổi mới phương pháp giáo dục chính trị, tư tưởng cho học sinh cần được thực hiện theo hướng thiết thực, hiện đại và phù hợp với đối tượng học sinh. Trước hết, giảng viên cần gắn lý luận với thực tiễn, đảm bảo bám sát nội dung giáo trình và các chủ trương, đường lối của Đảng và Nhà nước. Để nâng cao hiệu quả giảng dạy, giảng viên nên cập nhật các thông tin thời sự và các vấn đề nổi bật trong đời sống xã hội, từ đó lồng ghép vào nội dung bài giảng. Đồng thời, cần khuyến khích học sinh hình thành thói quen cập nhật thông tin, biết cách tự liên hệ kiến thức với thực tiễn kinh tế - chính trị, xã hội đang diễn ra.

Thay vì truyền thụ kiến thức một chiều và mang tính áp đặt, giảng viên nên linh hoạt sử dụng các phương pháp giảng dạy như thảo luận, đối thoại, đóng kịch, giải quyết tình huống, nhằm phát huy tính tự giác và sáng tạo của học sinh trong việc lĩnh hội kiến thức. Ngoài ra, việc áp dụng các phương tiện kỹ thuật hiện đại trong giảng dạy sẽ giúp tạo hứng thú cho học sinh, đồng thời giảm bớt tính khô cứng và trừu tượng trong lĩnh vực giáo dục chính trị.

Hình thức kiểm tra và đánh giá môn học giáo dục chính trị cũng cần được đổi mới theo hướng mở, khuyến khích vận dụng lý thuyết để giải quyết các vấn đề thực tiễn của đời sống xã hội, của đất nước và địa phương nơi học sinh sinh sống. Cùng với việc đổi mới phương pháp giảng dạy, cần chú trọng công tác giáo dục chính trị, tư tưởng trong nhà trường thông qua các buổi học chính trị đầu khóa, các buổi sinh hoạt chính trị ở ký túc xá, và các hoạt động tuyên truyền trên loa phát thanh. Những nội dung này không chỉ giúp học sinh hiểu rõ nội quy, quy chế mà còn nâng cao ý thức chấp hành, giảm thiểu sai phạm. Nhà trường có thể phân công các lớp tham gia xây dựng nội dung tuyên truyền để tăng cường gắn kết giữa học sinh với nhà trường, cũng như giữa các lớp với nhau, qua đó khơi dậy tinh thần trách nhiệm và sự hợp tác chủ động của học sinh.

3.2. Tăng cường bồi dưỡng, nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ cho đội ngũ giảng viên giảng dạy các môn giáo dục chính trị

Để nâng cao chất lượng công tác giáo dục chính trị, tư tưởng trong nhà trường, việc bồi dưỡng và

nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ cho đội ngũ giảng viên giảng dạy các môn giáo dục chính trị là vô cùng cần thiết. Trình độ chuyên môn của giảng viên không chỉ dừng lại ở khả năng nắm vững kiến thức và truyền đạt nội dung mà còn phải hỗ trợ học sinh phát huy tính sáng tạo, chủ động tiếp nhận, vận dụng và liên hệ kiến thức vào thực tiễn chính trị - xã hội. Để đạt được điều này, trước hết mỗi giảng viên cần có tinh thần tự học, tự nghiên cứu, không ngừng nâng cao chuyên môn và trách nhiệm với bài giảng, học sinh, cũng như kết quả giáo dục.

Bên cạnh đó, cần đẩy mạnh công tác nghiên cứu khoa học trong đội ngũ giảng viên. Nghiên cứu khoa học không chỉ giúp giảng viên hiểu sâu và nắm chắc kiến thức mà còn phát triển tư duy, khả năng làm việc độc lập, làm việc nhóm và năng lực sáng tạo. Ngoài ra, việc bồi dưỡng kiến thức thực tiễn cũng rất quan trọng, bởi giáo dục chính trị và tư tưởng đòi hỏi sự kết hợp chặt chẽ giữa lý luận và thực tiễn. Giảng viên cần có sự am hiểu thực tiễn để lấy ví dụ minh họa, phân tích thuyết phục và làm cho nội dung giảng dạy trở nên gần gũi, tạo dựng niềm tin và sự thu hút đối với học sinh.

3.3. Phát huy vai trò của hoạt động ngoại khóa và tăng cường vai trò của các tổ chức đoàn thể trong việc nâng cao hiệu quả giáo dục chính trị tư tưởng cho học sinh

Trong các trường chuyên nghiệp, việc nâng cao hiệu quả giáo dục chính trị, tư tưởng cho học sinh cần sự quan tâm của Ban Giám Hiệu, Đảng ủy và các phòng khoa, đồng thời phát huy vai trò của các tổ chức đoàn thể và hoạt động ngoại khóa. Trường Cao đẳng Lai Châu trong những năm qua đã tổ chức nhiều hoạt động ngoại khóa và phong trào thi đua, khuyến khích học tập nhằm nâng cao ý thức rèn luyện và học tập của học sinh. Tuy nhiên, kết quả đạt được vẫn còn hạn chế và chưa tạo được sự chuyển biến mạnh mẽ trong tư tưởng và ý thức của học sinh. Để khắc phục và phát huy tối đa vai trò của các tổ chức đoàn thể và hoạt động ngoại khóa, nhà trường cùng các tổ chức cần thống nhất nhận thức về tầm quan trọng của các hoạt động này trong công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, xem đây là một trong những mục tiêu giáo dục thiết yếu.

Các hoạt động ngoại khóa cần được đa dạng hóa qua nhiều hình thức như hoạt động tình nguyện, tọa đàm chuyên đề, tham quan, học tập thực tế, và các buổi phát thanh nội bộ. Nội dung của những hoạt động này phải thiết thực, bổ ích và là sân chơi lành mạnh để học sinh có thể vừa học vừa chơi, tránh tình trạng hình thức và thành tích. Các tổ chức đoàn thể cũng cần chú trọng bồi dưỡng, kết nạp Đoàn, kết nạp Đảng cho học sinh, nêu gương những học sinh tiêu biểu, tiên tiến, nhằm tạo động lực thi đua và phấn đấu trong học tập. Những hoạt động này cần được xem là nhiệm vụ thường xuyên, phản ánh quá trình trưởng thành và hoàn thiện nhân cách của học sinh.

3.4. Phát huy vai trò tích cực của học sinh trong việc rèn luyện đạo đức, lối sống, nâng cao hiệu quả giáo dục chính trị, tư tưởng cho bản thân

Kết quả, mục đích cuối cùng của công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho học sinh là biến quá trình này thành quá trình tự giáo dục, tự ý thức của mỗi học sinh, chuyển hóa đối tượng được giáo dục thành chủ thể của quá trình giáo dục. Vì thế việc phát huy vai trò tích cực của học sinh trong việc rèn luyện đạo đức, lối sống nhằm nâng cao hiệu quả công tác giáo dục chính trị, tư tưởng có vai trò quan trọng, phản ánh quá trình hoàn thiện bản thân người học. Trước hết phải hình thành cho học sinh nhu cầu, động cơ phấn đấu, rèn luyện đúng đắn, mỗi học sinh có ý thức làm chủ, ham học hỏi, cầu tiến bộ, ý chí vươn lên tự khẳng định mình. Mỗi học sinh phải xác định rõ trách nhiệm với Tổ quốc, quê hương, sống có lý tưởng, hoài bão, khát khao vươn lên. Bản thân mỗi học sinh biết tự giác rèn luyện, biết vượt qua những cám dỗ tiêu cực của cuộc sống. Học sinh cần tự tin vào chính mình, giữ vững niềm tin vào cuộc sống, vào các giá trị chân, thiện, mỹ.

Cần xây dựng tập thể học sinh vững mạnh, phát huy tính tích cực của mỗi học sinh trong hoạt động tự nhận thức, tự đánh giá và tự điều chỉnh của bản thân. Nhà trường cần thường xuyên tuyên dương, khen thưởng những học sinh đạt thành tích cao trong hoạt động rèn luyện, giáo dục, nhân rộng những tấm gương điển hình trong nhà trường nhằm tạo sự khuyến khích, lôi cuốn những học sinh khác. Đồng thời cũng cần kịp thời phê bình, nhắc nhở những học sinh có ý thức chưa tốt, chưa

chấp hành để kịp thời uốn nắn giáo dục.

IV. KẾT LUẬN

Giáo dục chính trị, tư tưởng cho học sinh là nhiệm vụ quan trọng và thường xuyên của mỗi nhà trường, đặc biệt trong bối cảnh hội nhập hiện nay. Đối với Trường Cao đẳng Lai Châu, nơi đào tạo nguồn lao động tri thức cho tỉnh và khu vực, công tác này càng có ý nghĩa sâu sắc. Hiệu quả của giáo dục chính trị, tư tưởng là kết quả tổng

hòa của nhiều yếu tố như sự quan tâm từ Ban Giám hiệu, phương pháp giảng dạy phù hợp, vai trò của đội ngũ giảng viên và sự tham gia tích cực từ học sinh. Để nâng cao chất lượng giáo dục chính trị, tư tưởng, cần triển khai đồng bộ các giải pháp cơ bản nhằm đào tạo những thế hệ học sinh, người lao động toàn diện cả về đạo đức và chuyên môn, có bản lĩnh chính trị và tri thức vững vàng.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Ban Bí thư Trung ương Đảng (2014), *Kết luận số 94-KL/TW, ngày 28/3/2014 của Ban Bí thư Trung ương Đảng “về tiếp tục đổi mới, học tập lý luận chính trị trong hệ thống giáo dục quốc dân”*.

Hội đồng Lý luận Trung ương (2017), *Phê phán các quan điểm sai trái, bảo vệ nền tảng tư tưởng, cương lĩnh, đường lối của Đảng Cộng sản Việt Nam*, nhà xuất bản Chính trị quốc gia Sự thật.

Thông tư 24/2018/TT-BLĐTĐ ngày 06/12/2018 của Bộ Lao động Thương binh và Xã hội Ban hành chương trình môn học Giáo dục chính trị thuộc khối các môn học chung trong chương trình đào tạo trình độ trung cấp, trình độ cao đẳng.

Trần Thị Anh Đào (2009), *Công tác tư tưởng trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.

PGS.TS. Tô Huy Rứa (2012), *Một số vấn đề về công tác lý luận, tư tưởng và tổ chức của Đảng trong thời kỳ đổi mới*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.